

16 (מו) וילראובני וילדיו וגו'. אין סדר הספור
 מתוק, במקרה י"ב החל במלחמה לארבעי וידי
 והפסיק הענין והחל במלחמה שבט מנשה, ואח"כ
17 פסים במלחמה לארבעי וידי, ולא דבר רק הוא. אלא
 נראה עפ"י שיש להבחין עוד שהרבה משה רבינו
 חלקם חיי שבט מנשה הרבה בני עד שני שבטים
 אלו, וגם לא המה עמם מעלי בני גד וישי לארון,
18 הן אחת שהלכו בני ממיר בן מנשה גלעד וילדיו,
 וימיר ח"י אז עמם ליתן להם בשביל זה, כמו שלא
 נענו לשלוח ישראל לרגל אח יצור ולדוד נעמיה,
 ומי"מ לא יתן להם ביום יצור, דכשליחות ישראל
 ונעמיה, ואחרי יתן גלעד לממיר וכל ארבע
19 שששים עיר ליאיר, וע"כ היה בזה כונה פנימית
 שטענו לכלל ישראל שיטבו בעבר הירדן, ונראה
 דכשיל ישראל משה רבינו דעצב הירדן מה המורה
 מהמעט, כמ"כ לילי בשם אר"י, על כך השתכל
 גלוי בקרבם גדולי תורה שירי משמיר
 נבואר כח שלהם, וכמ"כ [שופטים י"ד] מני
 ממיר ירדו מתוקים, היינו גדולי תורה ראשי
 שיצוה, כמו שפורש בספרד"ר ד"ה על הא
 דכתיב לא יסור שבט מיהודה ומחוק מבין רגליו,
 אלא בני שני שלל שחלמים דורב"ס, וכן
20 חסו בכל דור, וכבר פירשו צ"מנות סוד"י ד' דמי
 ממיר ג"כ היה משבט יהודה, היינו זרע יאיר בן
 מנשה היו מבני יהודה כמבואר בדכ"א ב' שהם
 בן שבט בן מרון בן פרח, ועי' להלן ל"ב כ"ב,
 השתכל משה שפירצו המה לשבט בעבר הירדן,
21 ונמשו אז הרבה שלל מלחמה עד שגמלוהו, והיו
 י"י בירושל' ביורם פ"א שזין מבין ביורם
 בעבר הירדן משום דכתיב ארץ זבת חלב ודבש
 לא עבר הירדן, מני אשר נחמ' ל' ה' ולא נעמלי
 לעלמ', מאי צ"היהו אחר ל' ארץ שבט
 מנשה ביהו"א, ע"כ אשר נחמ' ל' ארץ נעמלי
 מנחמי חיי שבט מנשה לא נעלו מעמלם כו', פי'
 שלא נעלו כ' אם ע"י בקשת משה ומקמתה משה
22 ע"פ ה'. וחו סדר הפרשה שזכירם משה ישראל
 להחל תלמוד מלחמה בני גד ובני ראובן, ואי יוכל
 לגמור עד שדבר עם חיי שבט מנשה, וגמור עמם
 וימירו בחלקם, אז ידע משה לגמור חילוק קלמ
 בני גד ובני ראובן, ודבר זה היה ידוע לכל ישראל
23 באותה עשה, ואח"כ סיפור להם הענין כמה השתכל
 להשתכל בקרבם גדולי תורה, וימיר לדורות
24 להשתכל לדור בתקום, תורה דוקא, כי בזה חלו
 ימיר ישראל, וכדאי' בכתובות דק"א ח' א' בשם שאמר
 לנאמא מאי' לכלל כך אסור לנאמא מבבל לחו"ל,
 ופס"י לפי שיש שם שיצוה המדינות תורה
 מתקדמת, ואפי' לענין קבורה אמרו ח"ל שם שטוב
 להשתכל בתקום תורה כמו במעלה ארץ ישראל:
 כלל זה הראה משה רבינו לדורות כמו שפירש במוט:

(ב) וְיִאָמֶר יְקֹנֶה אֵלַי אֵל תִּירָא אֲתוֹ כִּי בָרָךְ נִשְׁתִּי אֲתוֹ וְאֵת
 כָּל שְׂמֹא אֲרֻנּוּ וְעִשְׂתִּי עִם כָּשָׁר שְׂמִיתִי לִסְרוֹן מִלֵּן הַמִּבְרִי
 אֲשֶׁר עָלַי בְּחַשְׁדּוֹ
 (ג) וְהָיָה וְיִקְוֶה לְמִשְׁכֵּי בְּדֻתָּהּ אֵל אֵשׁ עַל שְׂמֹא הַשָּׁרָן וְאֵת כָּל שְׂמֹא
 וְנִבְחָרָה עַל הַלְוִיִּם מִלִּפְנֵי יְהוָה
 (ד) וְלִבְדֵּךְ אֵת כָּל יְרֵיכָה שֶׁתִּחַלּוּ לֵב חֲמוּם חֲרִידָה מִלֵּן הַשָּׁרָן אֵל
 לְקוֹת מִסֵּם מִסֵּם אֲשֶׁר יֵלֵךְ עַל כָּל אֲרֻכּוֹת מַמְלַכְתָּה עַל בִּשְׁשׁוֹ
 (ה) כָּל אֲשֶׁר יֵרֵד בְּמִצְוֹת חֻקֵּיךְ בִּבְחֶךָ וְלִזְמִינֵיךְ לִבְדֵּךְ מִעֲבִיר
 הַשָּׁרָן כִּרְחַב מֵאֵד
 (ו) יֵם וְהַיָּם תִּהְיֶה מִזֵּאת נִכְשֵׁת בְּעֵת שְׂחֹמוֹ מִעֲרֵר אֲשֶׁר עַל
 גִּבְלֵי אֲרֻנּוֹ וְהָיָה סֵר הַגִּבְלֵי וְעָבְרוּ וְנִשְׁתִּי לְרִאשִׁית וְלִדְרִי
 (ז) וְיִתֵּן הַגִּבְלֵי עַל כָּל הַשָּׁרָן מַמְלַכְתָּה עַל נִשְׁתִּי לְרִאשִׁית
 מִשְׁמֵכָה עַל כָּרֵךְ מִשְׁמֵכָה לִבְדֵּךְ הַשָּׁרָן וְהָיָה כִּי יִרְאֶה אֶת הָרִאשִׁית
 (ח) וְיִזָּרֵק עַם מִשְׁכָּה לִקְחַת אֵת כָּל הַשָּׁרָן אֲרֻכָּה עַל גִּבְלוֹ מִשְׁנֵי
 מִשְׁמֵכָתָה וְיִרְאֶה אֲשֶׁר עַל שְׂמֹא אֲרֻכָּה מִתּוֹ יִזָּרֵק עַל חִסִּים
 מִתּוֹ

(טו) ולמכיר נתתי את חגלעד:

(טז) ולראובני ולגדי נתתי מן הנלמד ועד נחל ארנון תוך הנחל וקבל ועד יבש הנחל בגבול בני עמון;
(יז) ומעברת ומירדן וקבל מפקרת ועד ים השעבה ים הפולח תחת אשדות הפסגה מנרחה;